

A szatmárnémeti orvos- és művészlakások átadásán

(Brendus Béka, a Miniszterelnökség
Köztisztviselői Hivatala, Farkas Csaba, a Szatmár
Megyei Tanács elnöke, Kelemen Imre az RMDSZ
elnöke, Farkas Árpád János, a Miniszterelnökség
nemzetpolitikai államtitkára, Keresztesy Csaba,
Szatmárnémeti polgármestere, Dr. Vass Levente a
Studium Prospero Alapítvány ügyvezető elnöke, az
RMDSZ országgyűlési képviselője, Jakab István, a
Családok Helyettes Minisztere, a Studium Alapítvány
támogatásának képviselője)

A magyar állam támogatásával felépített orvos- és művészlakásokat adott át Szatmárnémetiben az erdélyi Studium Prospero Alapítvány. Az alapítvány által felépített és berendezett 560 négyzetméteres beépített területű ingatlanban három kétszobás és három egyszobás lakást ajánlanak fel olyan fiatal magyar orvosoknak, színészeknek, zenészeknek, akik a szatmárnémeti egészségügyi, illetve kulturális intézményekben vállalnak munkát. Dr. Vass Levente a Studium Prospero Alapítvány ügyvezető elnöke, az RMDSZ országgyűlési képviselője lapunknak elmondta: „a szülőföldön maradás projektjének előőrsei, innovatív kezdeményezői lehetünk, és azok is vagyunk az alapítványban itt, Marosvásárhelyen és az RMDSZ-ben egyaránt, amit a magyarországi nemzetpolitika bölcsen támogat és kiegészít.”

Mit tett eddig a Studium Prospero Alapítvány az erdélyi magyar értelmiség megsegítése érdekében?

– A kolozsvári Babes–Bolyai Egyetem, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem és a Művészeti Egyetem oktatási nyelvét és multikulturális jellegét a 2011/1-es romániai oktatási törvény biztosítja. A Studium Prospero Alapítvány a marosvásárhelyi, magyar tannyelven is oktató állami egyetemek háttérintézménye. A 2000-es évek elejétől tanári lakásokat, szakkollégiumot, 8000 könyvből álló Központi Orvosi Szakkönyvtárat építettünk és működtetünk, Egészségügyi Menedzsment Konferenciákat, oktatói és kutatási ösztöndíjrendszereket működtetünk. Orvos és rezidens szaknévsoraink révén betegeket és döntéshozókat egyaránt segítünk. 2010-től albérleti támogatással mértük fel a lakhatási igényt Sepsiszentgyörgyön és Szatmárnémetiben, ezt követően 2015-ben Sepsiszentgyörgyön, idén Szatmárnémetiben adtuk át orvosi és művészeti szolgálati lakásainkat. Ezek kertes szolgálati lakások, melyeket szülővárosukba hazatelepedő felsőfokú végzettségűek igényelhetnek két alkalommal, legfeljebb 4 évre. Összeadva a hónapokat, az elmúlt 5 évben 1290 hónapnyi

lakhatási támogatással segíthetjük támogatóink révén a szülőföldön maradást.

Hogyan döntik el, hogy kik kapják meg a lakásokat?

– Nyílt pályázási rendszer van, kéressel, indoklással, jövedelem igazolásával. A lakhatás ingyenes, mindössze az ingatlan éves adóját és a rezsiköltségeket kell kifizessék a lakók. Az alapítvány kuratóriuma 19 tagból áll, a mindenkori diákvezérrel, a rezidens orvosok szövetségének képviselőjével, egyetemi oktatókkal, a történelmi egyházak egy képviselőjével, a marosvásárhelyi diákszövetségi elnökök baráti társaságának megbízottjával teljes ez a szám. Minden hónap első szerdáján vagy csütörtökén kuratóriumi gyűlést tartunk 18 éve. Sepsiszentgyörgyön és Szatmárnémetiben helyi felkért elbírálók javasolják a kuratórium számára a pozitívan elbírálandók pályázatait. Az első körben két évre megpályázható szatmárnémeti lakásokra (6+1 lakás) 10 család nyújtotta be a pályázatát, most folyik az elbírálás. Sepsiszentgyörgyön két év lejártával is telt házzal működünk, idén októberben tesszük közzé a következő pályázati kiírást, Marosvásárhelyen szinte folyamatos a pályázás az egyetemi oktatók és rezidens orvosok, művészek részéről.

Mennyire biztosított a magyar orvosutánpótlás az erdélyi nagyvárosokban?

– Nehézségekkel küszködünk, minél távolabb vagyunk Marosvásárhelytől és minél kisebb a település. Nézzé, egy kis számolásra hívom! 140 magyar orvostanhallgató tanul egy évfolyamon a MOGYE padjaiban. Van 6 évfolyam, tehát van 840 orvostanhallgató. A hat éves

képzéshez viszonyítva a súlyozott rezidensképzés ennek kétharmada, átlagban 4 év. Következésképpen, ha nem veszítenénk orvosokat külföldre és más szakmák irányába, akkor 560 rezidens orvosunk kellene legyen. Ehhez képest ma 350 rezidens tanul Marosvásárhelyen, ami önmagában nem egy alacsony szám. Összefoglalva, az egyetem elvégzésének pillanatában veszítünk 52-53 orvost a 140-ből. Ez növekszik a szakorvosi vizsga után, de még így is lenne elég magyar orvos, ha mindenkit támogatnánk és hazavihetnénk a szülőföldjére. Ez azért van, mert Románia kétszer több orvost (románt és magyart egyaránt) „termel”, mint amennyire szüksége lenne. Azt is mondhatnám szakmailag, hogy ez a szerencsénk, hiszen meg is sok magyar orvos, de marad is. Nemzetpolitikailag azonban más a helyzet. Mindent meg kell tennünk, hogy ezt a folyamatot lassítsuk és a fiatalokat itthon tartsuk, a szülőföldön maradást számukra kívánatosá tegyük.

Több erdélyi magyar orvos költözött Magyarországra vagy nyugatra a jobb megélhetés érdekében?

– Az orvosi oklevelet szerettek számát és szokásaikat megvizsgálva mondhatom, hogy a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem az ötödik magyar (SE, SZOTE, DOTE, POTE, MOGYE) és az ötödik romániai orvosi egyetem is (Bukarest, Jászvásár, Kolozsvár, Temesvár, MOGYE) egyazon pillanatban. Ma még ez van túlsúlyban. Növekszik azonban azoknak a száma, akik már első lépésben nyugatabbra keresnek megélhetést, vagy a Magyarországon végzett orvosokhoz hasonlóan részmunkaidőben vagy teljesen elhagyják Magyarországot is.

Őket sikerül hazacsalogatni?

– Van néhány példa, de nem jellemző. Nem orvosként, hanem befektetőként, hazalátogató támogatóként, hazaköltöző idősebb emberként és a fiatal, itthon maradó orvosainknak szakmai továbbképzés lehetőségét megteremtő barátokként tekintek rájuk. Konkrét elképzelést tudnék megfogalmazni arra vonatkozóan, hogy egyes esetekben, ellátási szektorokban hogyan lehet a szülőföld adta lehetőségeket egy irányított betegellátással, költségkorlátos és hatásos betegellátás kiegészítéssel megtoldani.

Van erre az RMDSZ-nek terve?

– A '90-es évek diákvezéréként, a hőskorszakban sokszor megfogalmazódott bennünk, hogy előőrsek vagy utóvédek vagyunk mi civil-kisebbségi-politikai társadalomszervezők. Akkori fejjel nem tudtam választ adni erre. Ma azt gondolom, hogy a szülőföldön maradás projektjének előőrsei, innovatív kezdeményezői lehetünk, és azok is vagyunk az alapítványban itt, Marosvásárhelyen és az RMDSZ-ben egyaránt, amit a magyarországi nemzetspolitika bölcsen támogat és kiegészít. Ezzel összhangban, a magyarországi politikai akarat adta kínálat mellé esetenként keresletet, költségkorlátot és logisztikai szervezést vagyunk képesek biztosítani, tehát utóvédként tevékenykedünk. Ez utóbbira nem nekünk döntést hoznunk, hanem a magyarországi politikai elitnek. Azt hiszem, hogy az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférhetőség tudata, akár moduláris formában, mondjuk az onkológiai ellátások területén, nemzeti megtartó erővel bírna és a biztonság érzését nyújtaná a szülőföldön maradást vállalóknak. Ez részben már ma is Magyarország területén valósul meg, hiszen a gyermeket követi a szülő is betegség esetén, de megoldási javaslatok kifejtésére valószínűleg nincs most keretünk. Azt kijelenthetem, amennyiben a magyarországi politikai elit jónak látná és kezdeményezné egy következő politikai mandátumban, akkor mi nem félnénk ezt felvázolni és a ránk eső szakmai, és politikai részt megtervezni.

A biztonság érzését kell nyújtani a szülőföldön maradáshoz vállalkozóknak

Írta: Medveczky Attila

2017. szeptember 19. kedd, 19:29 -

Medveczky Attila